

“హల్లూ మూమయ్య ఉన్నాడా?” ప్రశ్నించి అగిపోయాడు మహీధర్

అప్పుడు అతని కన్నులను తన మరీ చిన్నది కాదు అనికూడా చెప్పింది. అప్పుడు అతని పోయింది. “రజనీ, మహీధర్ ఈడూ కోడుగా వున్నారు. ఎట్లాగయ్యా నిక్కను చింపబలుగా చెయ్యాలి” అని అమ్మ చెప్పినవారు అన్నారు. తన బంధువులు కూడా, అమ్మతో “నాళ్ళను వెరు చెయ్య కండ్లమూ! ఇద్దరూ ఈడూ నోడుగా వున్నారు. నా పుగా కాపరం చేసుకుంటాటి” అనేవాళ్ళు.

అదే ఉద్దేశ్యం తన తండ్రి కున్నాడ కలిగింది. తన తండ్రి ముప్పవల్ కాంట్రాక్టులూ డిస్ట్రీక్టు కోర్టు కాంట్రాక్టులూ చేసేవరినీ, ఓ లకారం వరకూ చర స్థిరాస్తులు కడించాడు. ఇంత అస్త్రీకీ తనూ తన చెల్లెలు రాగిడి — భాగస్వామిని! కాదు. భాగస్వామిని!

మహీధర్ అందమైనవాడు. నన్నుగా, పొడవుగా, తెల్లగా వుంటాడు. ఎప్పుడూ తెల్లని షర్టులూ, తెల్లని షరాయిలే చేసుకుంటాడు. బంగారు క్రేక్ చలనవద్దాలు. హైరోడ్డు క్రాప్ చిన్న ముక్కు! అంతకంటే చిన్నవైన నోరు! మరీ అంత పెద్దవీ, అంత చిన్నవీ కాని కళ్ళు. అ కళ్ళు! వాటి నుండి ప్రస రించే చూపులు—ఎంత మంది స్త్రీల హృదయాల్లో

త ప్తే నుడిగిందాలు సృష్టించాయో—రజనీకీ కూడా తెలసని! కాల్లో కిద్దర్నినూ రెంత మంది ఆ మూపులక బందిలై తెగించి, స్త్రీ సహజమైన లజ్జాభిమానాలను చూడ విడిచి, ప్రేమ శ్రేణులు సై తం రాశాలో రజనీకీ తెలియని సంగతి రాసు! మహీధర్ చలించలేదు.

అతని తల్లిదండ్రులు — అనగా రజని మేనల్లు, మేనమామలు — గోపవృత్తిలెంతో వున్నారు. వాళ్ళ అంతగా ‘గొప్పవాళ్ళు’ కాకపోయినా, రైనికావసరాలకు డోటుపోలులు లేని సంసారం వాళ్ళది. ఓ వది ఎకరాల మాగాణి వుంది. కొంచెం మెరక పొలం కూడా వుంది. సెలకై కాళ్ళ పశువు లున్నాయి. వల్లెటూరుకనుక కూడా, నారా, చిన్న వస్త్రులూ, పెద్ద వస్త్రులూ — అన్నీ దట్టిచ్చే కొనుక్కోవాలన్న నిబంధన లేదు.

రజని మహీధరుణ్ణి ప్రేమించటంతో హృదయ దప్పంగా ప్రేమించింది. అందులో రహస్య మేమీ లేదు. రహస్యంగా వుంచాలైన అగత్యమూ తనకు లేదు. ఈ విషయం ‘నాన్నగారికి’ కూడా తెలుసు. ఈనాడు కాకపోతే, రేపయినా తను బావనే పెళ్ళాడుతుంది కద! ఇక దానిక మెండుకు?

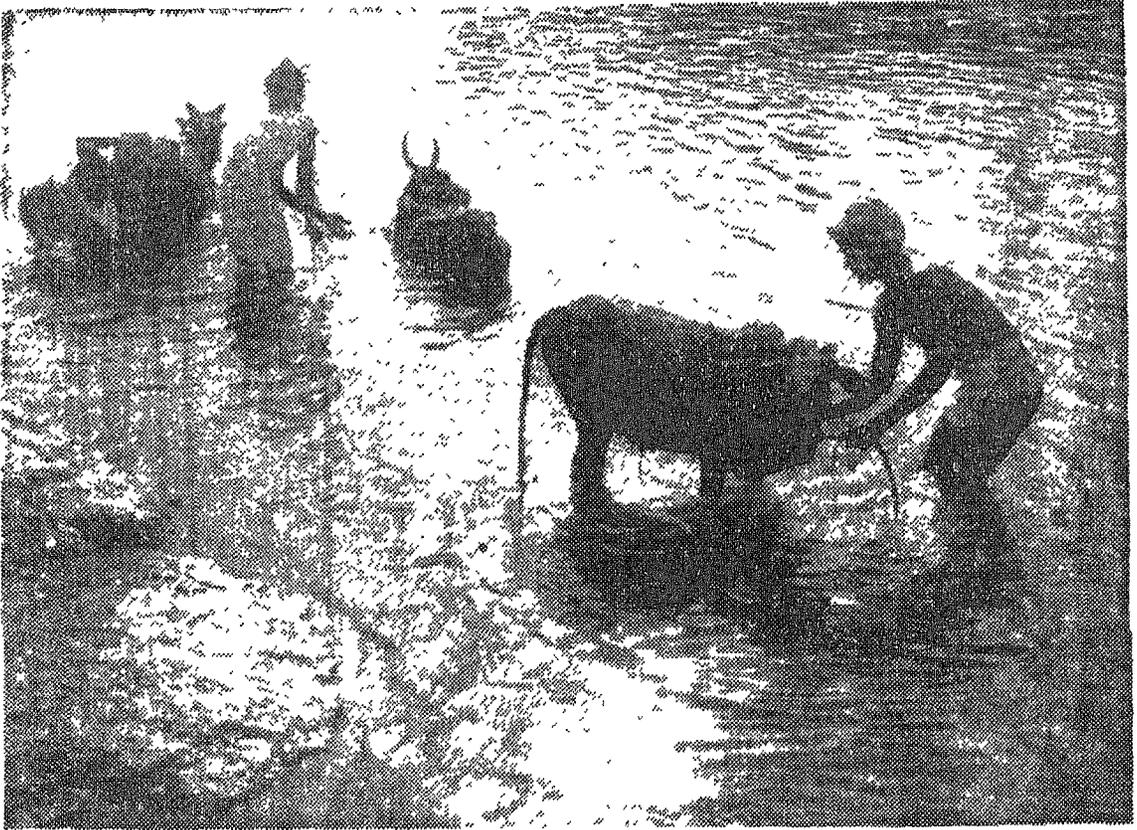
అయితే — మహీధర్ ప్రకృతి కొంత ఉద్రిక్త మైన స్వభావం కలది. అతని రక్తనాళాలూ, అందలో ప్రవహించే ఉష్ణ రక్తమూ — ప్రతి స్వల్ప సన్నివేశానికీ పుడుకెల్లి ఉప్పొంగిపోతవి. అతడు విజయవాడ దగ్గర కొండల్ని చీల్చి, దుమికి, ఎగిరి గింతులుపెడుతూ, త్పల్లివడే కృష్ణానది.

తను — రజని — రాజమండ్రి దగ్గర వేగం పూర్తిగా తగ్గించుకుని, సిద్ధివైతతో, నీరసంగా, నీరసంగా, సాగరాభిముఖంగా తల వంచుక నడిచే గోదావరి! రెంటికీ ఒకటే గమ్యం! సాగరలీనల వడకలోనే యీ వలదాలా!

అయితే, ఈ విషయం తనకు అరు వెలం క్రిందట మూత్రమే తెలిసింది. నాటి దృశ్యం తనను వీడ కలదా వెన్నాడుతూనే వుంది.

అప్పుడు— తన తండ్రిగారు ఏమో అవసరమైన పనిముట్లూ కానెందుకు విజయవాడ వెళ్ళారు. అప్పటివరకూ మహీధర్ దృష్టులు రాగిడిమీద కేంద్రీకరించబడ లేదు. రజని తన అనురాగవలె!

నాటి సాయంత్రం ఇద్దరూ కలిసి ఏటాడు ముప్పవల్ వాటర్వర్క్స్ వెనుపు గట్టుమీదకు

జలక్రీడ

—పాటో: శ్రీ ఎ. వి. రామమూర్తి.

షికారు పోయారు. దూరంగా కనిపించే వరి కుప్పలూ, జన్మిమంగా చుట్టూరుతో అప్పమిస్తావు సూర్య బింబ రక్త చాయలూ చూస్తూ ఏదో లోకాభి రామా యుణం — తను కాలేజీ ముప్పటలు వగైరా — మాట్లాడుకుంటుండగానే చీకటి పడ్డది.

ఇద్దరూ లేచి కృష్ణ కాలువ ఒడ్డున రోడ్డు మీద నడుస్తాండగా మహీధర్ మనస్సులో మున్ముఖుడు విశ్లేషణ పెట్టాడు. రజనీకీ బాగా దగ్గరగా వదలమని అతడు ఆమె నన్నని నడుంమీద చేయివేసి, తనకు దగ్గరగా తీసుకుంటూ, తొట్టొడుగుతూవు మధురమైన స్వరంతో 'అస్తినాస్తి పిచిత్యాహీతు తాలోదరీ' అని సంబోధించాడు.

పురుష చాస్తాన్ని పురుగును విదిల్చిపట్టగా త్రాసి, దూర దూరంగా నడవసాగింది రజనీ.

“కోపం వచ్చిందా?”
“లేదు.”
“ఒక్క మాట అడుగుతాను. కోప్పకపు కర్ర!”
“నే నెప్పుడూ నీ మీద కోపం చూసలేదు!”

“ఇంతవరకూ ఓ వ్యక్తి మీద మనకు కోపం రానంతమాత్రాన — ఇక ముందు కూడా రాదని సిద్ధాంతమా?”

“ఈ దొంకతిరుగుడు మాటలు నాకు రుచిం కటం లేదు. మనస్సులో వున్నది అడగు!”

“సరే! ఈ... నే నంటే నీకు ఇష్టమేనా?”
“ఈ!”

“నన్ను పెళ్లాట్టానికి ఏమైనా అభ్యంతరమా?”
“లేదని నీ క్కూడా తెలుసు!” అంతలోనే ఆమె ఏదో ఆవేశంతో చలించిపోయింది. “అడదాన్ని బావా! నీ మనసులో వున్న ఉదేకాలను నువ్వు బహిరంగ పరచి నట్టుగా నేను చెప్పలేను.”

“అయితే, దూర దూరంగా నడుస్తున్నావేం?”
“ఇది నడి రోడ్డు కనుక! ఎవరం దొరలనూ, దొరసావునూ కాదు కనుక!”

“ఓ! అదా సంగతి! నేనే పిరపడ్డా సర్దు మాట! నిజమే! మామయ్య ఈా? లేడూ కదూ!”

“ఉహూ!”
“ఇవాళ రాత్రికి మీ యింటికి రావా?”
“రా! నా చేతితో వడ్డిసాను!”
“థ్యాంక్స్!” ఆ తర్వాత—

“ఏంటిటి?”
“అదే! ఆ తర్వాత—”
“నువ్వేం చెబుతున్నావో నాకు బొత్తిగా తెలి యటం లేదు బావా!”

“ఈ! తెలుసు! తెలిసి కూడా తెలివట్టు పటిం చడం మీ ఆడవాళ్ళకు ఉగ్గుసాలతో తెచ్చుకున్న విద్య!” అని మున్ముఖుడు సాక్షాత్కరించినట్టుగా

మందహాసం చేశాడు సుందరాంగుడు.
సుందరి సిగ్గుతో — రామ! — జాగ్రత్తతో కుంచుకపోయింది.

తన బావతోపాటుగా, తనకు తనే అసహ్యంను కుంది. ఆమె స్వరం గాఢ దిక్ మ్రోచింది.

“తొందర కూడదు బావా! నిర్భయ అప్ప మరల్ నడ మానవుణ్ణి నేను కప్పెత్త చూడమన్నా చూడరు. ఆ సంగతి నీకూ తెలుసు. నీకు పూర్వ జన్మల్లో రాబోయే జన్మల్లో విశ్కారం లేదు. నా కుంది. ప్రతి జన్మలోనూ నువ మిచ్చిరనే దంపతులుగా వుండాలని — నేను సిగ్గునూ వేయి చేపుళ్ళకు మొక్కుతున్నాను.”

“తెలుస్తూనే వుందిగా! నా లుల్లో ఒతికే ప్రేమ చేతల్లో ఒకదెం?” కతింగనే మాట్లాడాడు కథా నాయకుడు.

“ఏ విషయంలోనూ లొందర, దుడుకుతునమా కూడదు బావా! అలంభకారత్వం విన్నటికీ శ్రేయ స్కరం కాదు. మనిషి అనేవాడు పరిస్థితులకు తల ఒగ్గ నడవాలి!”

“పరిస్థితులు యింతకంటే అనుకూలంగా వచ్చు డుంటాయో నాకు దొందపడటం లేదు. ఇప్పుడు మీ నాన్న లేడు. మరో రెండు రోజులకు కాచి రాడు!”

“ఈ! అయితే!”

“నీ నిర్మల పుంజిపోతావ్ రాత్రికి! లాడీతో పాటు రాత్రులు సరిగా నిద్రపట్టదు. కలక నిద్ర పలు సరిపెట్టలు! నా గుండెల్ని పట్టి పిండానే కలలు! నన్ను అలా వచ్చు కరవడలావో!”

“అంత ఎవకు పెళ్లెందుకూ? మనస్సుతో పాటు వీరంకాడ అర్పించబడ్డది ఇక పెళ్లాట్టంతో పుండే అంది వెళ్ళాంటిదీ? ఉహూ! అస ముంగో పుంది నీ ఆలోచనా భాగా అలొచించి ముహూర్తం వచ్చి!”

“నీ నీం క్రీస్తుం లేదా!” అని తిప్పుగా, అతి పెండ్లి, అరలాడు చేరమన్నాడు మహీధర్.

“అయ్యో! ఈ మూపు!” అనుకుంది. అతి సెలవుగా యింకో చేరుకున్న రజని.

అలా అతని రోజులు తనకు మహీధర్ దివ్యంకాదు. ద్వారం ఒకటి రెండుసార్లు పలుక దించాలి అమె ప్రయత్నంబందే కాని — అతను ఆ అనుకం కాదాలి ఇవ్వలేదు. బయట ఎక్కడన్నా కని పింది నన్నుకీ సుఖం చాలు చేసేవాడు.

మహీధర్ అంతో కోపంగా వున్నాడని తెలుసు కోందికా రజనికి ఆళ్ళె కాలం పట్టలేదు. అయినా, తనం సెలవుపంట? అతనిది అవారగామైన కోపం. వంకా వెళ్ళు ఆలొచించని కోపం! ఆ కోపం తనకంటే ఎక్కువ అని గాని — ఒకరు అర్థమూ లేరు! లేకపోతే! అజ్ఞ నిర్మలయ స్థితిలోనే వుంది!

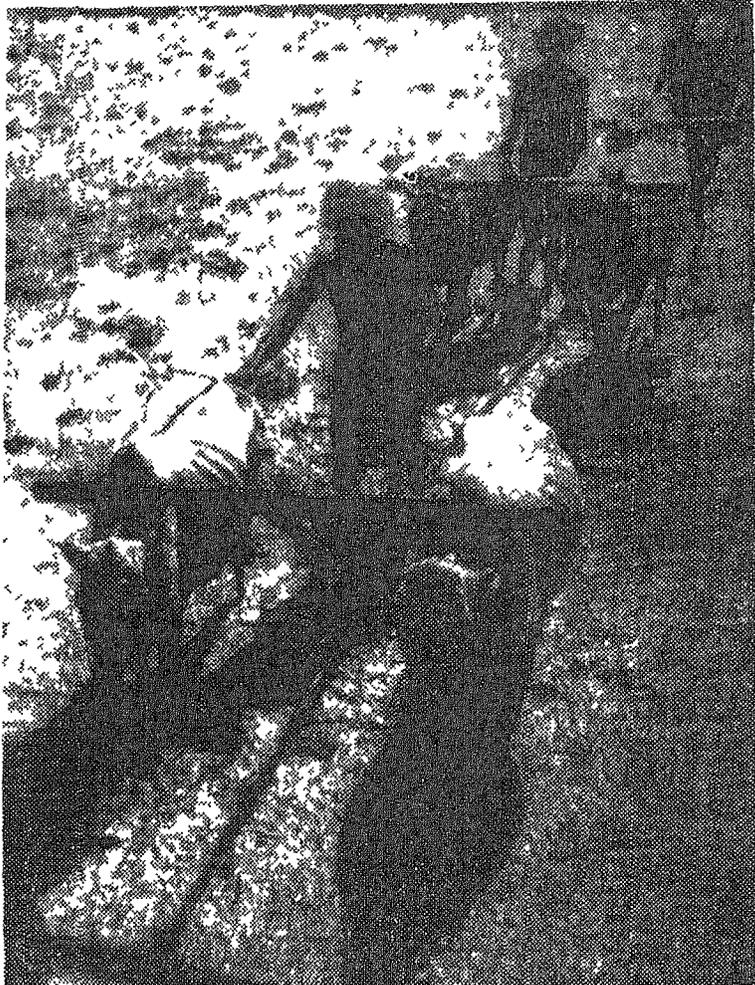
పంటల అను చేసిన తప్పేమీ లేదు. ‘మనం ఒక నడక అలొ ప్రయత్నం కనుక, తదాచారాలకూ, అలొ ప్రయత్నంకూ సాధ్యమైతే వరకూ కలుపువడి కుంకం!’ — అంటుంది రజని.

మహీధర్ అంత అతగా ఏ విషయంతోకీ పోషి అంత అలొ అతడు ప్రతి విషయాన్ని తెలిగ్గా నిర్మల కంటే ఎక్కువ! సీతీ నియమమూ మొదలైనవి అలొ అలొ పోషాడు. అతనికి ఈ ఆచారాలూ, అలొ అలొ, భార్య జ్యులూ మొదలైన వాటిలో విషయం లేకపోయి నన్నుకీ — నైతికం విలువలకు వలస అలొ అలొ!

అతడు రోజుని ప్రేమించాడు. అమె ప్రవర్తనను వాణి, మా అంకం పట్టి కూడా అమె తనను ప్రేమి సోచి. అట్టి సెలవి — కను చూపు చేరతో —

విధమైన అలొ అలొ కర్మించదు. అట్టి వరికీ తల — అలొ — అలొ కావో తొ భర్తతో ‘మనస్సుగా’ విషయం కంటే ఎక్కువ? వివాహానికి పుండు ఓ విధంగా వివాహం అలొ మరో విధంగా ఎందుకు ప్రవర్తించ తల? అలొ వలె అలొ, ఉరుకులూ వరుగులూ పెట్టే వున్న రక్తం రజని రక్త నాళాలో ప్రవహించు తల? తల మూర్ఖులాల? అనివేకతాల? అధనిక యు.తి. ఏకేషింది — విద్యావతి! హావోలాక్

నితి మొదలు ప్రాణి అలొ వరకూ — సెక్సు మీద రామబద్ధ వ్యాప్త కాలనో చదివిన రజని — తన లొని ఉండేకా? బోధిగా ‘రెస్పాన్స్’ చూపకపోవలం — ‘సెలారం! ఉహూ! రజని మహీధర్ ను ఆట బొమ్మగా భాసింది....’ మహీధర్ మనసులోని మనుతలూ, మగలలూ!

హాలక్రీడ

— పొటో. శ్రీ. ఎ. వి. రామమూర్తి.

కోపం సావ్య కాళగవో! రజనిమీద కోపించి, వగబట్టిన మహీధర్ — రజనిని ఏదీపించటానికే నిశ్చయించు కున్నాడు. వగ తీర్చుకోవాలి! కివో కర్తవ్యం!

అలొచించాడు కలతలు వేడ్కి. వగలే వరకూ అలొచించాడు. అలొచించి, అలొచించి ఓ విషయం ధయంకర — నిర్మలయానికి ఎచ్చాడు! అలొ అలొ అప్పుడుగాని రోగం కుదరదు!

అ తర్వాత — ఏ తప్పిర్మయ వర్షంకాంగా — అతడు తన దృష్టిని రాగిణి మీద కేంద్రీకరించాడు. వాంఛా చావ్యంతో కాదు! వగ తీర్చుకునేందుకు!

రాగిణి రజని కంటే అందంగా వుంటుందా? వుంటుంది. ప్రండదు, అందానికి, ప్రేమకూ ఏమైనా సంబంధం వుందా? వున్నదనే అనుకుందాం. ఈ అందం శాశ్వతమైనదా?

ఈ తనవే శాశ్వతమే నది కాన వుండు — యోషు వై అధారంగా చేసుకుని — ఈ జీవితంలో

వగకాలం మెరిసి, అంతలోనే అదృశ్య మైపోయే యోషునం శాశ్వతమైన దెబ్బ, అవుతుంది?

అందం ఎటువంటిది? అనలు — అందం ఎందులో వున్నది? చూచేవారి కళ్ళలోనా? మూడో ఒక్క వదార్లలోనా? ఒకే వస్తువు ఒకరికి ముండ రంగా కనుపించి, మరోవారికి అంబరంగా ఎందుకు కనెస్తుంది? అంచేత, అందమనేది, చాలావరకు చూచే వారి మన ప్రత్యం మీదనే ఆధారపడి వుంటుంది.

మహీధర్ రజనిమీద కోపమూ, వగ కలిగి వున్న సంగతి రాగిణికి తెలిదు. అతడు రజనికే ఎంత దగ్గర ముట్టా — తనకూ అంత దగ్గరవాణి అనగా — మేనత్త కొడుకు!

అంచేత మహీధర్ తన వదకు తరచు రాకపోకలు పొగించుంటానని అంతర్భావం కనుక్కోలేకపోయింది రాగిణి.

మహీధర్, రాగిణి తన ఎదురుగానే పరాచికా లాడు కోవలం చూచి సమాంధతపోయింది రజని. అమె మనస్సు కలుక్కు మనేది, అది ఈ ద్వారా, కావచ్చున్న

అందులో తప్పేమీ లేదా! అనుకుంటున్నారా? అది నిజమే. ఈ రోజున 'కారణాంతరాలవేత' పరిస్థితులు విన్నవించే అనుభవాలను కలిగి ఉంటుంది. అలాంటి వాటిని గురించి, తన ఎదురుగానే ఆనందాన్ని పొందడానికి అనుకుంటుంది.

అలాంటి ప్రయోగాలను కలిపిన డియర్ ప్రెస్— గోడ గడియారం వైపు చూచింది రజనీ. అమాలువలను అయిదు. సుహీదర్ వచ్చి పావు గంట వాటి ఉంటుంది. మీది అంతస్తుకుంది అనినా, అలాంటి అగి అగి వచ్చుతుంటున్నాయి. ఎదురైన అలాంటి అగి అగి వచ్చి గుండెల్లో గ్రుచ్చినప్పుడు నాథ అనుభవించింది—ఆ రచ్చలు నిజమే అని అనుకుంటుంది.

అది ఆ ప్రయత్నంకోసం లేవించింది. విశ్వంగా వచ్చింది, మెట్లెక్కిన మీది మెట్లమీద అగిపోయింది. తన గదిలో అద్దం ముందు నిల్చున్న పాటలకు తన ముందోంది రాగి. ఆ జడను పుచ్చుకోని లాగాను వచ్చుతూ సుహీదర్. ఆ కృషిని కనిపిస్తేనేగాని అది వాళ్ళకు కనిపించదు.

అదిగి రజనీ గుండెల్లో ఏదో వాడి అయిన అయిదు దూసుకుపోయింది.

అప్పు! బాబో! ముఖానికి పచ్చ రాసుకుంటూ "కేసరిలోనా?" అని ప్రశ్నించిన రాగికి, "జీ హుజూర్!" అని సమాధానమిచ్చింది. "నీ పక్కరన్నావు?" "ఇప్పుడు వెళ్ళాలి!"

"ఓ! ముగ్గురు కొడుకు లేమో అనుకున్నాను! మంచి పేర్లే" కిరారు మన్నది రాగికి. "ఇంకా గురు బర్త" అంటే మరీ బాగుంటుంది! ఏం?"

"ఓ! ఏమీ లా భయం కూడా! రాగికి నాలుక బాగా చురుకైనది, వాడి కంటికి.

"అప్పుడు కూతులు కాదు!" "ప్రేమదీ స్వయం వరం" పేర్లైతే మే, దానికి 'బదుగురు భర్త' అని పేరుపెడితే—ఇంకా ఆ ప్రాజెక్టును కనకాళి దేవం జరిపించుకున్నాడన్నమాటే! అప్పుట్టు—సెన్సార్ వాళ్ళు అలాంటి పేర్లు, బహుశా రనుకుంటూ!"

"ఓ! అదా!" వచ్చింది రాగికి. సుహీదర్ నవ్వాడు.

ఓ నిమిషం నిశ్చలం. "అక్క వస్తావా?" రాగికి ప్రశ్న. "నన్ను గుర్తించే? ఇంకా అనుకుంటూ నీరసంగా ఉన్నట్టుంది!"

అప్పు! బాబో! తను—రజనీ— నీరసంగా ఉందా? అప్పు! అని వినినా? సెప్పింది! ఓ! ఈ సుహీదర్!

ఇంకా అక్కడ నిలబడే సామర్థ్యం రజనీ. వెనక్కి తిరిగి తొందరగా మెట్లు దిగటంలో తప్పు పడింది. "ఎవరది?" అని మీదినుండి ప్రశ్నించిన రాగికి

సమాధానం రాలేదు. అది తలుపు దగ్గరకు వచ్చి చూచింది. మెట్లు దిగిపోతూ తన—అక్క! "ఏం అక్క! ఇంతవరకా వచ్చి, బోసలకు రాకుండానే వెళ్ళిపోతున్నావే?"

"నందో" నీరసంగా వచ్చింది. వెళ్ళా, నీరసాకు వెళ్ళుతున్నప్పుడే ఉంది. ఇంకా గతగా రా ప్రవచనం మునుపటిలా లేదు! మునుపటిలా మనసులూ మారినట్టున్నాయి."

నన్నుండి—స్వప్నమైన రాగికి "ప్రవచనం మారలేదక్కా! అంత త్వరగా మారడం మాడండి! మనసులే మారలేదు!"

"నేను చెప్పింది అదే! కేవలం వచ్చింది. నువ్వు మరో విధంగా అన్నావు. బాబో! తన ఈ తేడాలు కానీ, ఇద్దరి భావాలూ ఒకటే!" వచ్చుకొని నవ్వు వచ్చి తన గదిలోకి పోయింది రజనీ.

రాగికి ఓ శ్లోకం మాత్రం విత్తర పోయింది. "అక్క" మనసులో ఏదో బాధ గూడు కట్టుకున్నట్టుంది. బోస! ఇప్పుడేమిట? తనకు తెలుసేమిటి. అక్క ఎంతవో బాధ పడుతోంది. నాలుగైదు నెలలుగా నీరసించి పోతోంది. మునుపటి ఉత్సాహం, ఉద్యమం అక్కలో కనిపించటంలేదు. కారణం ఏమిటి ఉంటుంది?

రజనీ, రాగికి మాట్లాడుకున్న మాటలు మహీధర్ విన్నాడు. రజనీ మాట్లాడే కొద్దైనప్పుడు దుస్థితి బాధ తన గుర్తించక పోలేదు. హృదయం లేని, అదనం, హృదయ హర్షవలన బాధగా లేని, రజనీ ఆ మాత్రం మానసిక అందోళనకు గురి కావటం ఉచితమే అనుకున్నాడు.

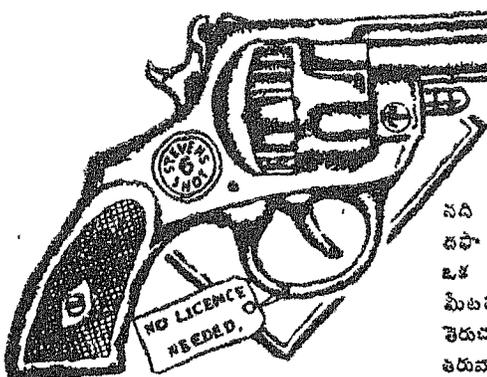
రజనీ అదిగి తన గదిలో కిటికీ దగ్గర కూర్చుంది. తొందరగా—కొంచెం తగ్గించుకుంటున్నట్టు—మెట్లు దిగులు రాగికి సుహీదర్లు. గదిలో కిటికీ దగ్గర దీనిగా కూర్చున్న రజనీని చూచి ఇద్దరూ అగిపోయారు.

"చెళ్ళిపో అక్క! అక్కా ఉంటున్నావే? నీ మనసును ఏదో నవ్వు విడిచివేసి మళ్ళీ దొరికే వేస్తాంది. అదేదో రక్తి వాలో వెళ్ళిపోయింది!" అన్నది రాగికి. రజనీ తన దుస్థితిని ప్రవచించింది. సుహీదర్ ఏదో మాట్లాడకపోయినా గానీ, అతని కంఠం పర్మిట్ చెయ్యలేదు.

వెళ్ళిపోతున్న ఆ యిద్దరినీ కనబడనంతవరకు నిశ్చలంగా చూచింది రజనీ.

రాగికి సుహీదర్ తో కేవలం మనసుగా ఉంటోందా? లేకపోతే—మరో విధమైన మనుకారం వెళ్ళుకుందా? అది మరీ విన్నవించి కాదు. తనకంటే రెండేళ్ళే దిన్నది. దాగికి తన అక్కమీద గౌరవం, (మిగతా రోజులు మేటిలో)

1956 వ సంవత్సరపు శ్రేష్ఠమైన 6 గుండ్ల చేతి తుపాకి లైసెన్స్ అవసరం లేదు.

ఈ చేతి తుపాకి దీని పొడవైన నూరు యింకా నిలుతుంది నిచ్చేటట్లు అంది. ఇది అమెరికాలో తయారై దిగుమతి కావడం నది దీని విశేష మేమనగా ఒక దఫా 6 గుండ్లను అనుర్భవం ఒక గది దీనియందు గలదు. మీరును అదమగానే గది కలుపు తెరుచుకోవడం ఈ 6 గుండ్ల ఒకటి తెరుచుకోవడం అతివేగంగా జరిగిస్తుంది. దీనిని అమెరికాలోని అన్ని ప్రాంతాల్లోనూ ఈ తుపాకీని మించినది ప్రకాశింపలేదు. దీని శక్తియు, దృఢిశక్తియు అదనముగా అనుభవదేవులవేస్తుంది. అవలు వివాదాలకు తుపాకీని ఉపయోగించి, వైజా 15" X 4" ఈ తుపాకీలు మావర్లమాత్రమే అందించును.

సం. 1956. 12 గుండ్లు రు. 12-0-0. స్పెషలు క్వాలిటీ 12 గుండ్లు రు. 12-0-0. తనాదుదార్ల ప్రత్యేకం. చేతి తుపాకీ నూనె 1 లబ్బి 75 సెంట్లు. విడి గుండ్లు ప్రత్యేకంగా రజనీ రు. 1-8-1 గమనిక: మీ పేరు, చిరునామం ఇంగ్లీషులో వ్రాసి పంపండి. AMERICAN TRADING COMPANY, (A.P.W.) NAKODAB (PUNJAB)

‘పేనూ ఉన్న మాట నిజమే గాని—‘తనకు మించిన దానం’ అంటూ ఉండదు కద!

ప్రక్కనే టేబిల్ మీద వడిపున్న పుస్తకం ఓ చోట తెరుచుకుంది. రచయిత ఓ గేయం రాస్తూ “అనురావ వయస్కులు సతీ పురుషు లేకాంతమున మనబలు కూడదు! మనసు కురంగము, జరిది తరం గము, పుణ్య పావముల నసలే చూడదు!...” అంటూ ప్రారంభించాడు. వేతి (వేళ్ళు) పట్టు జప్పి పుస్తకం జారి టేబిల్ మీద పడిపోయింది.

నిజమేనా? మనసు—అనగా, అనురావనయస్కులై ఏకాంతంలో ఉన్న సతీ పురుషుల మనస్సు—పుణ్య పావముల నులే చూడదా?

ప్రాసిన కవులుకూడా అట్లాగే అన్నారు: “మాత్రా స్వర సాధుభాతావా—న వివిక్తాజనో భవేత్! బహు నింద్రియ గ్రామో—విద్వాంస మపి కర్ణతి!” బల వంతాలైన ఇంద్రియాలు విద్వాంసుల్ని కూడా ప్రభవించ జేస్తే కాలిబట్టి, ప్రభవ దేవతా స్వరూపిణి అయిన తల్లితోగాని, అత్తగారితోగాని, అఖరుకు కడుపున కన్న కుమార్తె తోకాని—పురుషుడైన వాడెవడూ ఏకాంతంగా ఉండకూడదట! ఘోరం! ఘోరం! ఘోరం!

ఒకవేళ రాగిణి మహీధర్లు—తనకు తెలియకుండానే—ఒకరినొకరు ప్రేమించుకున్నారా? అయితే, తన గతం కానా?

వాళ్ళ పెళ్ళికి తన తండ్రి అంగీకరిస్తాడా? ఎందు కంగీకరించడు? రాగిణి మాత్రం తన కుమార్తె కాదా? తల్లి దండ్రులకు తమ పెద్ద పిల్లల కంటే చిన్న పిల్లల మీదనే ఎక్కువ మమకారం ఉంటుంది. “నను రాగిణినే పెళ్ళాడుతాను!” అని ఒక వేళ మహీధర్ పట్టుపడితే నాన్నగారు మాత్రమేం చెయ్యగలరా? “ఓ” అని తీరతారు.

అబ్బా! బాధ! బాధామయ జీవిత గాధ! కాంపురుషుడు నల్ల మందు తీన్నాడేమో— మందకడిగ నడుస్తోంది గడియారం!

కూని రాగాలు పాడుతూ సీత వచ్చింది. ఈ ‘దాసీ’ నిల్చున్నదూ ఇంత కులాసాగా ఉంటుందే? దీనికేం ధనమా? బిళ్ళార్యమా? ఏం చూచుకుని ఈ ఆనందం? అసలు ధనానికి సుఖానికి ఏం సంబంధం? రజనీకి జబ్బు లేదా? “తనను పాతి పెట్టినంత” డబ్బుంది. మరి తన సుఖం ఇలా చట్టు బంధం పోతోందే? ఉపాసా! సుఖానికి బిళ్ళార్యంతోకాని, దారిద్ర్యంతోగాని సంబంధమే లేనట్లుంది! మనస్సే ముఖ్య కారణమై ఉంటుంది.

“మన ఏవ మనుష్యుణావో కారణమో బంధ మోక్షయో!” అని ‘గీత’లో శ్రీ కృష్ణ పరమాత్మ చెప్పిన చెప్పింది.

“చికబ్బో కూర్చున్నా వేమమ్మా?” అని ప్రశ్నింపబడింది.

“ఎవరే? నేనా?” ఇదేం సమాధానం!

స్కోప్ అన్ చేసింది సీత. “అట్లా ఉన్నావేమమ్మా?”

ఎంతో ఆస్వయంగా అడిగింది.

“ఎట్లా ఉన్నానో?”

అంతర్ముద్దం

(10 వ పేజీ తరువాయి)

“అదోలా ఉన్నావు. ఈ వయస్సులో ఎందు కొచ్చిన విచారమమ్మా! నేనే మీరున్న స్థితిలో వుంటే టింగురంగా అని తిరిగేదాన్ని!” అన్నది సీత.

సీత మాట్లాడితే చింతకాయ వచ్చడలాగా— పుల్లగా పున్నప్పటికీ—కమ్మకమ్మగా ఉంటుంది.

“పిచ్చి ముందవ నువ్వు!” పెడని విరిచి చిరునవ్వు వచ్చి అన్నది రజని. “ఇంతటి మీకే దుష్టమైతరులు. ఎప్పుటికన్న సుఖాలు అప్పటికే సరి పెట్టాకొని అలరగిత నిర్దిష్ట తతోకూరుకుంటారు. మీరు గురితో సేమిత్రము లేదు. భవిష్యత్తుతో ప్రమేయమూ లేదు. మాకో! అన్నీ కావాలి సీదలూ! సీదకంపూ...!” జాభగానే మాట్లాడింది రజని.

“ఇటు చూడవమ్మా!” దగ్గరగా ఓ ముక్కటి పీటసీద కూర్చుంటూ ప్రారంభించింది సీత. దానికా యింటిలో అంత చునుపు. “ప్రవచనంలో బాధ లేనిదెవరికీ? ఉన్న బాధలతో ఒకరు బాధ పడుతుంటే లేని బాధలు చెప్పి పెట్టుకొని మరొకరు బాధ పడు తుంటారు. ఎక్కడ కర్కడ సరి పెట్టుకోవాలేగాని లయనదానికి కాని దానికి, మనస్సు పాడుచేసుకుంటే ఆరోగ్యంకూడా పాడవుతుంది. ఔనుగాని, బావయ్య గారితో పోల్చాడానా? రజనమ్మా!”

“నీకీ అనవసర జ్యోక్యాలెందుకే? పోయి నీ పని చూసుకో?” అని కసరి కొట్టాలనుకుంది కాని, అన లేకపోయింది రజని. సీత దాసీది అయినప్పటికీ, చిన్న పుటినుండి ఆ యింట్లో పెరిగి పెద్దలైంది. దానితో తను అటలాడుకునేది చిన్నప్పడూ! “చిన్నప్పడూ” అనగా మనస్సు కృత్రిమమైన అవధులు ఏర్పరచుకొని మధుర దళ!

క్లుప్తంగా తనకూ బావకూ జరిగిన ‘చిట్టి కయ్యం’ సీతతో చెప్పింది రజని.

అంతా విన్నాక ఓ ఊణం మాత్రం మోసంగా కూర్చుంది సీత.

“ఇటు చూడవమ్మా!” తిరిగి సీత నెమ్మదిగా ఉప క్రమించింది. “నాకు సుష్యెంతో మీ చెల్లెమ్మా అంటే! మీ యిద్దరిలో ఏ ఒక్కరు బాధ పడ్డా నేను చూడ లేను. ఈనా తెలిసినప్పటినుండి మీ ఉప్పు లిని పెరి గాను. సుప్పు చేసిన పని కొంతవరకూ ఏమీ బాగా లేదమ్మా! ఈ మగాళ్ళమీద కోపం వస్తే అది మరో విధంగా తీర్చుకోవాలే కాని—వాళ్ళమటుకు వాళ్ళను న్నేవ్వుగా వదలకూడదు. నాకు మనసు—ఎప్పుటి తెలె పరుగెడుతుందో ఎవరు చెప్పగలరు? ఈ మగ తెయ్యళ్ళ నెప్పుడూ ఓ కంట కనిపెడుతూనే ఉండాలి. ఎవరి సంగతో ఎందుకు? “మావోడు” పున్నాడా? వేసంటే పడి చస్తాడు. “నన్ను విడిచి ఊణం వుండ లేడని” మీరే అంటారు. ఔనా? అట్లాంటే వాడు కూడా, నేను కొంచెం పని మీద నాల్గు రోజులపాటు పారుగారు వెళ్ళినప్పుడకి, అతగాడు ఇక్కడ మా పొరుగింటి కామిగాడి మూడో పెళ్ళాంతో జరిపివ

అల్లరి ఇంతా అంతా కాదు. చెప్పానే దేమిటంటే ఈ మగాళ్ళనెప్పుడూ ఒంటరిగా వదల కూడదు. నువ్వుట్లాగే మీ బావగారిని నదిలావో ఇక అతగాడు నీకు దక్కకుండా పోతాడు.”

“నిజమేనీ!” అని స్వగతాన్ని అప్రయత్నంగా ప్రకాశపరిచింది రజని.

“శ్రీ అమ్మా! ఎనిమిదైంది. ఇంత తోంచేసి వాయిగా, నిర్విచారంగా నిద్రపో! వంటవిడతో వడ్డించమని చెబుతాను!” అంటూ వంటగది వైపు వెళ్ళింది సీత.

నాటి రాత్రి రజనీకి అన్నం సహించలేదు. ఇంత భద్రం కనుక ఇష్టంలేక పోయినప్పటికీ ఇన్ని మజ్జగ నిచ్చి వేసుకుని ఎంగిలి పడిలేచింది.

తిరిగి తన పడక గదిలోకి వెళ్ళింది.

ఉపాసా! లాభం లేదు. మహీధర్లు దూరంగా ఉంచకూడదు. ఈ సరికేచరిస్తే చాలా ప్రమాదకరమై ఉండొచ్చు. ఆ తర్వాత విచారించి కూడా ప్రయోజనం ఉండదు.

భాద్రపదం. బెట చిన్న తుప్పర ప్రారంభమైంది. చల్లని గాలి అనాటి రాత్రి తన బావ చేతి వ్రేళ్ళకొనలు మల్లెనూయిగా తనను వచ్చి, తాకి, పరామర్శిస్తోంది. తన జల్మే బ్రతికి వుంటే ఈ ‘విచార సమయంలో’ ఆమె కూడా తన తలను ఇంత చల్లగా, ఇంకొంచెం ఎక్కువ చల్లగా తాకి ఓదార్చి వుండేది. తల్లి లేచి బ్రతుకు ఏం బ్రతుకు?

తొమ్మిదిన్నర అయింది. తొమ్మిదింటికే అట నిడిచివుంటారు. రాగిణి ఇంకా దాటిదు. సిక్వర్ పెద్ద దేమా? ఏమేమో కల్పించుకుని మరింత బాధపడి, గగ్గోలు చడసాగింది రజని.

పది కావస్తోంది. మొదటి అటుకు వెళ్ళినవాళ్ళు అరగంట క్రితమే ఇళ్ళకు పోతాండటం—త్రోవన పోయే మనుషుల మాట వని పోల్చుకుంది.

మనుగూ మసాల్లై, రెయిన్ కోట్ కప్పుకుని, చేత లూర్చిలైల్ పుప్పుకుని, సింహద్వారం దాటా తుండగా సీత కనిపించింది.

“బావగారి లాడ్లీకా?” రజనమ్మా! “ఊ!”

“తొందర పడకమ్మా నాకు తెలుసు నువ్వు గంధి గోవు వంటి దానివి!” అని స్వచ్ఛమైన మందహాసం చేసింది సీత. అదోలా నవ్వి బయటకు నడిచింది రజని.

త్రురభ్యురగా రోడ్డు మీదకుపోయి, త్రోవను పోయే రిక్తా లేదమాడి, వనర్ పేటలో పున్న మహీధర్ లాడ్లీకి చేరుకునేసరికి, రజని చేతి గడియారం పది గంటల పది నిమిషాలు చూపింది.

గది లోపలనుండి మాటలు వినిపిస్తున్నవి. తలుపులు మూసి వున్నప్పటికీ, తలుపులకు చెప్పులు అప్పి, ఏకా గ్రతతో ఎండోంది రజని.

“అదీ కథ!” అన్నాడు మహీధర్ ఏదో కథవి ముగించిన ధోరణిలో.

ఓ ఊణం సేపు చిళ్ళ బ్లం. ఆ నిళ్ళన్నాన్ని చీలున్నా రాగిణి మాట్లాడింది. “నక్కడికిలే నువ్వు చేసిన పని ఏమీ బాగాలేదని అంటావు. అక్కడ వాదల వా ముటుకు వలెలుగానే ఉంది!”

మహీధర్ నవ్యాడు. ఆ కప్పులోని భావం అనుభవమా, అవహేళనమా అతనికే తెలియాలి. "మొత్తానికి నువ్వు ఆ అక్కకు తగ్గ చెల్లెలివే అనిపించుకున్నావ్! నా ప్రశ్నకు సమాధానం రాలేదు. నేను రజన్ని ప్రేమించాను. అనూ సన్ను ప్రేమించానంటుంది. ఇప్పుడు నువ్వు ఆ మాటే అంటున్నావ్. దోగా—కనుచూపు మేరలో మా పెళ్ళికి ఏ విధమైన అటంకమూ లేదు. ఔనా? అట్లాంటున్నాడు అనునాతో ఇప్పటినుండే ఎందుకు 'కో'కో'గా ఉండకూడదు.

"ఆ ప్రశ్నకు అక్క సమాధానం ఇప్పుడే ఇచ్చింది కదూ?"

"ఇచ్చింది! అంచేతనే ఇన్సాల్టుగా తను ఏడుస్తోంది! నకవకనువి నవ్యాడు మహీధర్.

"అక్క ఏడుపు నీ కంఠ ఆనందం కలిగిస్తోందన్నమాట!"

"ముమ్మాటికీ న ప్రస్తుత మలకనగా మూచిన అడవాల్ని ఇంకా ఏడిపిస్తాను."

తిరిగి ఓ క్షణం నిశ్శబ్దం. "ఇక నన్ను వెళ్ళు" ఇది రాగిణి స్వరం.

"అగాలి మరో గంట సేవన్నా ఉంటేనే గాని వెళ్ళటానికి వీల్లేదు!"

ఈ మాట వెంజడినే వీడుగు సడట్టుగా విద్యుద్ద్యేగంతో ప్రశ్నించింది రాగిణి: "నీ ఉద్దేశం?"

"స్పష్టంగా తెలుస్తూనే ఉంది. రజనిని ఏడ్పించటం"

"ఈ ఉద్దేశంతోనే ఇన్సాల్టుగా నాతో ఇంత చనువుగా ఉంటున్నావన్నమాట!" అని రాగిణి ప్రశ్నించి నన్ను ఆమె మనస్సు స్పష్టంగానే, సర్వకారంగానే ఉంది!

మహీధర్ తక్షణం జవా బిచ్చలేదు.

"వెళ్ళనీ, బావా! అక్క నా మీద నిష్కారణంగా అనుమానపడుతుంది!"

"నేను కోరేది అదే!" మహీధర్ మంబురాలం చేశాడు.

గంటలు మోగినట్టుగా ఉప హ్యూ సా ని కి ఉపక్రమించింది రాగిణి: "నీ పగ మరొక మూడవ వ్యక్తి మీద తీర్చుకోనేరదుకు—నన్ను ఆయుధంగా ఉపయోగించుకుంటావా? ఇది నీ పత్రం కాదా? నీ పిషయమే నువ్వు ఆలోచించుకున్నావు కాని—ఇంతల నా సంగతి ఎన్నడన్నా ఆలోచించావా? నువ్వు నా మీద దురభిప్రాయం కలిగివున్నావని నే ననను! ఓ వేళ నీ మనస్సులో అటుచంటి దురభిప్రాయం వున్నప్పటికీ అందుపల్ల నాకు కలిగే నష్టమూ లేదు. కాని లోకానికి ఈ సంగతి ఎల్లా తెలుస్తుంది? నేరంత నేవు, ఈ రాత్రివూలు, బయలు చిరుకలు చదు తుండగా, నీ లాడ్జ్ లో నీతో ఒంటరిగా వున్నావనే సంగతి తెలిసే ఈ లోకాన్ని భుజిస్తుందాలింద మోంకు తిరిగి మనుషులు ఎటువంటి చ్యార్యలు చేసి ప్రచారం పోగొట్టారో, నీకు మౌనం తెలిదా? దోంగు దోంగూ

నిందిస్తేనే మాకు ఉంటుంది! ఏ పాపమూ ఏయిది వాళ్ళి వున్నావన "నువ్వు దోంగువు! నువ్వు బంది పోయావు!" అని సలుగురిలోనూ అల్లరి పెడితే వాడెంత వాదనాతోడో ఆలోచించు. నీకో? ముగడిసి! ఆడదాన్ని పెళ్ళి, పెటాకులూ చేసుకుని ఒకే ఒకటి పోవలసివదాస్తే! వెళ్ళు, నన్ను!"

మహీధర్ తిరిగి నవ్యాడు.

"నే నందంగా ఉంటానా?" అని అతడు ప్రశ్నించి నన్ను—అతడు రాగిణిని పరీక్షిస్తున్నాడో, లేదు. ఆమె ప్రణయం కోరి సరిక్షిస్తున్నాడో అతనికే తెలియాలి.

రాగిణి మూత్రం పెడవరంగానే జవాబిచ్చింది: "నీ కంటే అందమైన వాళ్ళూ, నీ కంటే అనాకాలు తై న వాళ్ళూ కొన్ని కోట్ల జనాభా ఉన్నారు—ఈ భారత దేశంలో."

"నా కంటే అందమైన నాడు నీకు దొరుకుతాడనే నీ ఉద్దేశ్యమా?"

"నేను చేసుకోబోయేది నా కంటే అందమైన వాళ్ళి కాదు. నాకు సద్వివ వాళ్ళి! నేను కాని, అక్క కాని కోరేది మనస్సు! అందం కాదు, నవ మనస్సుదా వెళ్ళునీ!"

"నేను రజనిని పెళ్ళాడను! అప్పుడు... నన్ను పెళ్ళాట్టం నీకు ఇష్టమేనా?"

"ఈ ప్రశ్న ఇదివరలో అడిగి ఉంటే నీ మని సమాధాన మిచ్చి ఉండేదాన్నో ఇప్పుడు చెప్పలేను కాని, ఇప్పుడు మూత్రం నీ మనస్తత్వం తెలుసుకున్న అర్హత, మరొక భావించకు, నీ మోహం చూట్టానికి కూడా వెలుగు వుడుతోంది! నువ్వు నేను పెళ్ళాట్టం ఉభయతా అరిస్తామే!"

"అయితే, ఇంకా వెళ్ళటానికి నా అభ్యంతరం లేదు."

"వెడుతున్నా! ఇంకా మీదట నువ్వు నాతో ఏ మా అమూ మితిమీరి ప్రవర్తించకూడదు!"

"నేనేనాడూ నీతో గాని, మరొక స్త్రీతో గాని మితి మీరి ప్రవర్తించలేదు!"

ఇంతలోనే రాగిణి కంఠం రుద్దుపెంచి. "బావా" అన్నది.

"నిద్రకు రాగిణి! ఇంత చదువుకున్నావ్! ఎంతో దైత్యులై పనుకున్నాను! చంటి పిల్ల నుల్లే ఈ కన్నీ రెమిలె?"

రాగిణి రుద్ద స్వంతోనే వెమ్మడి వెమ్మడిగా మూట్లాడింది. "అక్కయ్య నీ మీదనే తివసం ప్రాణాలూ నిలుపుకుంది. దాన్ని అన్యాయం చెయ్యకు, బావా! అది ఎవని ప్రకారం? అదే పనివలంపండి. నా అక్క అని నేను దాన్ని వాడటం లేదు. దాన్ని పేర్లుంటేమీం ఏ మూర్ఖుణ్ణి! అంతకంటే పక్షతమైన స్త్రీ నీకు దొరుకుతుంది దుకుకు! అది వినడో చెప్పి తన భర్తగా మూడయి పీఠం మీద ప్రతిష్ఠించుకుని పూజ చేసుకుంటోంది!"

"మనమ్మార్చిగా చెబుతున్నావా?"

"నా ఇప్పుడీ పిల్లవాడిని అంటే ఈ సందేహం ఎక్కా కలిగిందో వాకు బోధ పడటం లేదు!"

"నేను రజనిని పెళ్ళాడతాను! ఏదా!"

"సరంగానా?"

"ముమ్మాటికీ ఇంకా వెళ్ళు! ఉండు. నేను నీ కూడా వస్తాను!" మహీధర్ తలుపు తెరిచగానే రాగిణి బయలు పడ్డది!

ఎదురుగా, కన్నీటి చారలు ఓడికలు కట్టిన ముఖంతో, భావహీనమూ, విస్తేజమూ అయిన ముఖ భాగిమతో స్థాబువులా నిల్చున్న అచ్చిని చూచి, రాగిణి "అక్క" అని పిల్చింది. ఆమె చేతులు చాచిగా తొగిలితో కరిగి పోయింది.

"అంతా విన్నావా?... రజని!" అన్న మహీధర్ ప్రశ్నకు "కొ"నన్నట్టుగా ఆమె తలూపింది.

"స్పియర్ గా చెబుతున్నా! ఈ రోజుల్లో 'ఉన్నత విద్యలు' చదువుకునే అమ్మాయిల మీద నా కాళ్ళే సదభిప్రాయం లేదు. వాళ్ళు పాశ్చాత్య వాగ రికతా నిలయాల్లే, చవల స్వభావాలతో—విలు గాలి పీస్తే అటు ఒరుగుతారని నాలో అనుమానం! నా అనుమానానికి కారణాలు కూడా లేక పోలేదు, 'ఉన్నత విద్యలు' చదవని వాళ్ళంతా పతివ్రతలతో అప్పుడి మరొక ప్రశ్న. ఇది ఒక కీలకీకీ రాలేమి పను ప్యలు. చదిలేద్దాం!

"నాతో ఆసరణాంతమూ భార్యగా ఉండి, నా మంచి చెడలకూ, కష్టముఖాంతూ కీర్తిపడితూ భాగిస్వామిసగా ఉండే స్త్రీని నేను పరిక్షించి మరీ ఎన్ను కోవటం అనుచితం కాదనుకుంటాను. ఈ సరి క్షలో నీకు కొంత మనకేశకం కలిగించాను. ఆఖరికి నువ్వే నొగ్గు! ఇప్పుడు చెబుతున్నా—నువ్వు నా భార్య కావటం నీ అదృష్టం కాదు. ను వెళ్ళు! పెళ్ళాడనా వారిని నుఖ పెళ్ళాడవో! నేను—నిన్ను తప్ప మరొక స్త్రీని పెళ్ళాడతే నా ముఖాన సుఖందే రాల ఉంటుందా అనేది నా దృఢమైన అనుమానం! నన్ను అన్నదా భావించకు రజని! అప్పటికీ, ఇప్పటికీ, ఎప్పుటికీ, చేను నీ వాళ్ళే!"

రాగిణి నక్కన నవ్వింది.

రజని వచ్చుకాని నువ్వు నవ్వింది.

వాళ్ళను వాళ్ళ ఇంటికి చేర్చేందుకు, తన గదికి తాళం వేసి, వాళ్ళతో కలిసి బయలుదేరన మహీధర్ మనుసు లో ఆనందం గాలి వెలులలో ఎగిసి దెవలెన లాడింది.

Edited, Printed and Published by NARLA VENKATESWAR RAO, at the "Indian Express" Press, Old Madras Club Compound, Club House Mount Road, Madras.